

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja esityksestä uusien rakennusten hiilijalanjälkien raja-arvoiksi.

Tässä asetuksessa ehdotetaan säädettäväksi rakentamislain (897/2024) 38 a §:ään sisältyvän asetuksenantovaltuuden nojalla uusien rakennusten käyttötarkoitukseluokkakohtaisista hiilijalanjäljen raja-arvoista seuraaville rakennuksille:

- 1) rivitalo;
- 2) asuinkerrostalo;
- 3) toimistorakennus ja terveyskeskus;
- 4) liikerakennus, tavaratalo, kauppakeskus, myymälärakennus, myymälähalli, teatteri, ooppera-, konsertti- ja kongressitalo, elokuvateatteri, kirjasto, arkisto, museo, taidegalleria ja näyttelyhalli;
- 5) majoitusliikerakennus, hotelli, asuntola, palvelutalo, vanhainkoti ja hoitolaitos;
- 6) opetusrakennus ja päiväkotij;
- 7) liikuntahalli;
- 8) sairaala;
- 9) lämmitetyltä nettoalaltaan yli 1 000 neliömetrin suuruinen varastorakennus, liikenteen rakennus, uimahalli ja jäähalli.

Rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvon alittuminen osoitetaan loppukatselmusta varten tehtävällä ilmastaselvityksellä.

Raja-arvo koskee ainoastaan uusia rakennuksia, ei korjaus- ja muutostöitä, kerrosalaan laskettavan tilan lisäämistä eikä rakennuksen laajentamista. Raja-arvot koskevat sellaisia rakennuksia, joille on laadittava ilmastaselvitys. Näin ollen ne eivät koske esimerkiksi pientaloja.

Hiilijalanjäljen raja-arvot on tarkoitus ottaa Suomessa käyttöön 1.1.2026.

Tausta

Rakentamislain 38 a §:n mukaan uuden rakennuksen hiilijalanjälki ei saa ylittää 38 §:n 1–9 kohdassa tarkoitettujen rakennusten käyttötarkoitukseluokittain säädettyä raja-arvoa. Ensimmäiset raja-arvot uudisrakennuksille asetetaan maltilliselle tasolle (ks. YmVM 15/2024 vp). Vaikka edellytykset raja-arvosääntelyyn siirtymiseksi ovat lähtökohtaisesti hyvät, on kyseessä kuitenkin uusi olennainen tekninen vaatimus rakentamisen ohjauksessa, mikä

edellyttää osaamisen ja toimintatapojen kehittämistä.

Jotta siirtyminen raja-arvo-ohjaukseen olisi mahdollisimman sujuva, raja-arvot on suunniteltu toteutettavan kaksivaiheisena. Vuonna 2026 alkaen käyttöön otettavat raja-arvot edustaisivat käytännössä kevyttä askelta, eli pääosa rakennuksista alittaisi raja-arvot ilman vähähiilisyystoimia. Vuoden 2028 alusta raja-arvoihin esitetään maltillista kiristystä vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Rakennuksen vähähiilisyyden ohjaukseen liittyy suoraan myös EU-sääntelyä. Uusittu rakennusten energiatehokkuusdirektiivi sisältää artiklassa 7 uutena asiana rakennuksien koko elinkaaren aikaisen vähähiilisyyden ohjauksen: GWP laskennan ja raja-arvot.

Tavoitteet

Raja-arvot ohjaisivat suurta osaa vuosittain rakennettavista uusista rakennuksista vähähiilisemmiksi: elinkaaren vähähiilisyys paranee sekä rakennusmateriaalien että rakennuksessa kulutetun energian osalta. Raja-arvojen avulla voidaan ohjata, rakennusten käytönaikaisen energiankulutuksen rinnalla, rakennuksen koko elinkaaren hiilijalanjälkeä, ennen kaikkea rakennuksen elinkaaren alku- ja loppupäätä eli rakennusmateriaalien valmistusta, rakentamista, rakennusjätteen synnyn ehkäisyä ja kierrätystä.

Raja-arvo-ohjauksen tarkoituksena on tukea vähähiilisten rakentamisen ja suunnittelun ratkaisujen syntymistä Suomessa ja ohjata rakentamista vähähiilisemmäksi. Lähtökohtana on, että uusi sääntely tarjoaisi erilaisia vaihtoehtoja hiilijalanjäljeltään pienen rakennuksen toteutukseen. Toisissa kohteissa voi olla mielekästä keskittyä energiatehokkuuden maksimointiin, kun taas joissain kohteissa päästöjä voidaan vähentää käyttämällä vähähiilisiä tai pitkäikäisiä materiaaleja. Raja-arvo-ohjaus on ohjauskeinoista neutraalein, sillä se jättää toimijoille mahdollisuuden päättää, miten raja-arvojen alle päästään.

Tämän asetuksen mukainen raja-arvo-ohjaus tukisi purkumateriaalien uudelleenkäyttöä ja kierrätystä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi lausunnossa pyydetään noudattamaan esitysluonnoksen otsikointia ja jäsentelyä.

Myös muut kuin alla Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon. Lausunnon antaakseen vastaajantulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta: lausunto.om@om.fi.

Huomaattehan, että kaikki lausunnot ovat julkisia ja lausuntopalvelussa annetut lausunnot julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä. Lisäksi muiden kuin yksityishenkilöiden antamat lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus

YM002:00/2025). Yksityishenkilöiden lausunnot julkaistaan hankesivuilla vain henkilön tätä erikseen pyytäessä.

Keskeisimmät hankkeessa valmistuneet raportit ja selvitykset löytyvät hankeikkunasta YM056:00/2024. Näitä ovat eritoten OneClick Oy:n valmisteleva raportti raja-arvoja koskien, esiselvitys raja-arvojen asettamista koskien (Häkkinen & Kuittinen) sekä Granlund Oy:n valmisteleva vaikutusarviointi.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan maanantaihin 5.5. klo 16.15 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat hallitussihteeri Mikko Koskela 050 386 8735 (etunimi.sukunimi@gov.fi) ja erityisasiantuntija Maria Tiainen 0295 250 394 (maria.e.tiainen@gov.fi).

Liitteet:

[Luonnos_asetus uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista_lausuntokierros.pdf](#) - Luonnos asetukseksi uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista

[Utkast_förordning om gränsvärdena för koldioxidfotavtrycket från nya byggnader_begäran om utlåtande.pdf](#) - Utkast om förordning om gränsvärdena för koldioxidfotavtrycket från nya byggnader

[Luonnos_perustelumuistio_raja-arvot_lausuntokierros.pdf](#) - Luonnos perustelumuistioksi

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Arcada ammattikorkeakoulu
Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
Betoniteollisuus ry
Centria-ammattikorkeakoulu
Elinkeinoelämän keskusliitto
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Espoon asunnot
Espoon kaupunki
Eurofins expert services
Granlund Oy
Green Building Council Finland
Green Building Council Finland

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Hanken Svenska handelshögskolan
Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Helsingin yliopisto
Hirsitaloteollisuus ry
Hämeen ammattikorkeakoulu
Ilmastopaneeli
Infra ry
Isännöintiliitto ry
Itä-Suomen yliopisto
Julkisten hankintojen yhdistys ry
Jyväskylän ammattikorkeakoulu JAMK
Jyväskylän yliopisto
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK
Kajaanin ammattikorkeakoulu
Kangasalan kunta
Karelia-ammattikorkeakoulu
Kaupan liitto
Kierrätysteollisuus ry
Kiinteistöliitto
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kirkkohallitus
KL-Kuntahankinnat Oy
Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät ry KOVA)
Kuntarahoitus Oyj
LAB-ammattikorkeakoulu
Lahden kaupunki
Lapin ammattikorkeakoulu
Lapin yliopisto
Laurea-ammattikorkeakoulu
LUT-yliopisto
Maa- ja metsätalousministeriö
Metropolia ammattikorkeakoulu
Motiva Oy
Muoviteollisuus ry
Museovirasto
Natur och Miljö rf
Oikeusministeriö
OneClick
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun ammattikorkeakoulu
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto
Pohjoismainen investointipankki NIB
Puolustusministeriö
Puuinfo
Puutuoteteollisuus ry
Rakennusinsinöörit- ja arkkitehdit RIA
Rakennusliitto ry
Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL ry

Rakennustarkastusyhdistys RTY ry
Rakennusteollisuus RT ry
Rakennustietosäätiö RTS
Rakennustuoteteollisuus ry
Rakentamisen Laatu RALA ry
RAKLI ry
Ramboll Finland Oy
Rovaniemen kaupunki
Satakunnan ammattikorkeakoulu SAMK
Savonia ammattikorkeakoulu
Seinäjoen ammattikorkeakoulu SeAMK
Senaatti-kiinteistöt
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
STK-liitto
Suomen Arkkitehtiliitto SAFA
Suomen Betoniyhdistys ry
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto SITRA
Suomen Kuntaliitto
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen LVI-yhdistysten liitto SuLVI
Suomen Omakotiliitto ry
Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry
Suomen Tiiliteollisuusliitto ry
Suomen ympäristökeskus SYKE
Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry
Sweco
Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry
Talorakennusteollisuus ry
Talteka
Tampereen kaupunki
Tampereen teknillinen yliopisto TTY Rakennustekniikan laitos
Tampereen teknillinen yliopisto TTY Rakennustekniikan laitos
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
Teknologiateollisuus ry
Teräsrakenneyhdistys
Turun ammattikorkeakoulu
Turun kaupunki - Åbo stad
Turun yliopisto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Vaasan ammattikorkeakoulu
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vaasan yliopisto
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki
Yliopistokiinteistöt
Ylva Palvelut Oy
Ympäristömerkintä
Yrkeshögskolan Novia
Åbo Akademi
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kauppinen Jyrki
Ympäristöministeriö

Koskela Mikko
Ympäristöministeriö